

Alınan ihale konusu işin asıl işverenin iş yerinde yapılması Yargıtay emsal kararlı

Asıl iş veren-alt işveren ilişkisinin oluşabilmesinin diğer unsuru, alt işveren tarafından yapılan işin asıl işverene ait iş yerinde yapılmasıdır.

4857 sayılı kanunun 2/6 maddesinde "İş yeri, İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime iş yeri denir.

...bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran..." ifadesi de bu koşulun varlığını doğrulamaktadır.

Alt işveren işçisini yalnızca bu iş yerinden aldığı işte çalıştırmalı ve işçiyi farklı zamanlarda başkaca iş yerlerine görevlendir memelidir.

9. Hukuk Dairesi konuyla ilgili bir kararında, "işçinin çalışmasında kesinti olmaksızın aynı taşerona bağlı olarak fakat birbiri ardına farklı asıl işverenlere ait iş yerlerinde çalıştırılması halinde, ayrı ayrı işverenler açısından alt işveren asıl işveren ilişkisinin bulunduğu kanaat getirmiştir."

Karar Alıntısı : Yargıtay 9. Hukuk Dairesi (2004/1126 Esas ve 2004/11275 Karar)

Alt işveren, işçilerini asıl işverene ait iş yerinde çalıştırıyor olmalıdır. Bu bakımdan da bir işverenden iş almasına rağmen aldığı bu işi kendi iş yerinde gören işveren

(fason üretim yapan) ile diğeri arasında alt işveren asıl işveren ilişkisi doğmaz." demiştir.

Alt işveren, asıl işverenden aldığı iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu iş yerinde çalıştırmalıdır. "İşçiler sadece asıl işverene ait iş yerinde değil de, farklı işverenlere ait çeşitli iş yerlerinde çalışıyorlarsa, asıl işveren-alt işveren ilişkisinden söz edilemeyecek tir."

Karar Alıntısı : Yargıtay 9. Hukuk Dairesi (Sayı: 1990/11890 Esas ve 1991/3190

Yargıtay, başka bir kararında;

"Asıl işveren alt işveren ilişkisinden söz edebilmek için ilk olarak mal veya hizmetin üretildiği bir iş yeri olmalı ve bu iş yerindeki işverenden iş alan ve ikinci bir işveren (alt işveren) bulunmalıdır. Alt işveren faaliyetini asıl işverenin iş yerinde yürütse de iş yerini kendi iş organizasyonu kapsamında bağımsız şekilde örgütleyebilir. Ancak yine de alt işverenin faaliyeti, asıl işverenin mal veya hizmet üretimine katkı sağlamaya yöneliktir.

Bu yönüyle mal veya hizmeti satın alan kişi, satış iade, şikayet gibi konularda asıl işvereni muhatap alır. Mağazacılık alanında faaliyet gösteren şirket, mağaza içinde bir bölümde unlu mamuller işini başka bir işverene vermiş olup, faaliyetin mağaza içinde ve şirketin belirlediği esaslar dahilinde yürütülmesi, asıl işveren alt işveren ilişkisinin varlığını gösterir.

Davalı şirketin diğer alt işveren konumundaki davalılarla müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulması gerekirken husumet yokluğu sebebiyle davanın reddine karar verilmesi isabetli değildir." diyerek asıl işveren alt işveren ilişkisi bakımından, iş yerinin asıl işverene aidiyeti gerekliliğini vurgulamıştır.

Karar Alıntısı: Yargıtay 9. Hukuk Dairesi (Sayı: 2011/26973 Esas ve 2012/10277 Karar)

İşçinin yalnızca alt işverene yaptırılan işte çalıştırılması zorunluluğu, alt işveren işçisinin sadece bu işte çalıştırılarak asıl işverenin başkaca işlerinde çalıştırılmamasını ifade eder.

Örneğin bir inşaat iş yerinde zemin cilalama işini alan alt işverenin işçisi, bu iş yerinde asıl işverenin kapı takma, cam silme veya kanalizasyon yapımı gibi diğer işlerinde çalıştırılırsa bu işçi yönünden asıl işveren alt işveren ilişkisinden söz edilemez.

Yargıtay bir kararında, “temizlik işinin verildiği alt işveren işçisinin asıl işveren tarafından hizmet içi eğitime de tabi tutularak asıl işverenin asli ve sürekli işlerinde çalıştırılmış olması halinde bu işçinin asıl işverenin gerçek işçisi olduğu ve bu işverene ait iş yerine iadesinin gerektiği sonucuna varmıştır.”

Karardan Alıntı : Yargıtay 9. Hukuk Dairesi (2005/3095 Esas ve 2005/35533 Karar)

İşin özelliği gereği bazende, alt işverenin aldığı işin niteliğinden dolayı, asıl işverenin iş yerinde yapılmasını olanaklı kılmaz. Bu gibi durumlarda, “salt alt işverenin aldığı işin asıl işverene ait iş yerinde ifa edilmemesi sebebiyle alt işveren asıl işveren ilişkisinin doğmadığını söylemek doğru olmaz.

İşin niteliği gereği, asıl işverenin iş yerinin dışında yapılması gerekiyorsa, alt işveren bu işi orada gerçekleştirebilir.” Asıl işveren ile alt işveren arasında kargo hizmeti sözleşmesi var ise ve kargo işinin yapılacağı yer iş yeri dışında bir yer ise bu halde alt işveren asıl işveren ilişkisi doğacaktır.